1850. N°. 56.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 8 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Uit hoofde van den HEMELVAARTSDAG, zal de Vrijdagsche Courant Woensdag avond worden uitgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 7 Mei.

De inhoud der redevoering, gisteren morgen door Dr. Gützlaff in het auditorium der Hoogeschool voor een meer wetenschappelijk gehoor, uitgesproken, kwam, voor zoo ver wij zijn ingelicht, hoofdzakelijk op het volgende neer. Vóór alles maakte hij zijne hoorders opmerkzaam op de berigten van sommige dagbladen over zeker keizerlijk edict, dat door hem aan de Bibliotheek der Leydsche Hoogeschool zou zijn geschonken; de mindere juistheid dezer berigten weet hij aan de min duidelijke uitdrukkingen die hij misschien zelve gebezigd had. Er bestond een edict, door den Keizer bij kabinetschrijven aan de Gouverneurs der provinciën toegezonden, waarbij aan al zijne onderdanen vrijheid van godsdienst werd toegekend; dit edict was verder ook aan het volk bekend gemaakt. Dien ten gevolge had een der Gouverneurs bij een afzonderlijk edict Christelijke godsdienstoefening in eene kleine kerk binnen zijn district toegestaan; van dit laatste edict had de Heer Gützlaff aan een Hoogleeraar aan de Leydsche Hoogeschool een exemplaar ten geschenk gegeven, niet van het keizerlijk edict. Nu wilde hij echter gaarne, zoo men er prijs op stelde, ook hiervan aan de Bibliotheek der Hoogeschool een exemplaar toezenden, zoo als het namelijk onder het volk bekend was; het kabinetschrijven was natuurlijk door ieder Gouverneur in de archiven gelegd.

Na deze opheldering ging Dr. Gützlaff tot de beschouwing der Chinesche taal over. Deze was geheel vervat in eensylbige woorden, zoo als kinderen zich zouden uitdrukken; woorden van meer lettergrepen bestonden er wel, maar alleen als zamengestelde en tot uitdrukking van die zaken of denkbeelden, die eerst later aan het volk bekend waren geworden. Voor vreemdelingen was zij daarom zoo moeijelijk te leeren, omdat woorden die men bij onze schrijfwijze slechts op eene en dezelfde manier zou kunnen uitdrukken, in het oor der Chinezen door den verschillenden klemtoon waarmee men ze uitspreekt, geheel verschillend luiden. Daarbij was er wel eene vaste uitspraak, het mandarijnsch, even als in Duitschland het Hoogduitsch; toch werden vooral onder de lagere klassen in de onderscheiden provinciën de woorden zoo geheel verschillend uitgesproken, dat men zich menigmaal met het schrijven der karakters in de lucht moest redden. Bij het spreken bestond een zekere rhythmus, even als in het Grieksch door stopwoorden onderhouden, zonder welke niemand in China verstaan zou worden.

De schrijftaal is het merkwaardigste van alles wat in China is en voor het geheele volk dezelfde. Oorspronkelijk, zeide Dr. Gützlaff, waren de karakters ruwe afbeeldingen der voorwerpen zelve; daarna werden deze door teekens vervangen, die ieder een zaak of denkbeeld uitdrukten. Het getal dier teekens beliep waarschijnlijk wel dertig à veertigduizend, doch niemand kende ze allen; zelf in het beroemde woordenboek van Cang-hi waren ze niet allen opgenomen. Lezen te leeren is dus een oneindige studie; in drie à vier jaren tijds brengen kinderen, althans meer vluggen, het tot een zekere hoogte, waarmeê zij in de maatschappij des noods kunnen volstaan; geleerden blijven steeds met het leeren van het alphabet voortgaan. Welligt zou die moeite de Chinezen reeds sedert lang van alle studie hebben afgeschrikt, was niet het gouvernement er steeds op bedacht geweest door ambten en belooningen de geleerdheid aan te moedigen; het is dan ook een point d'honneur bij elken Chinees, goed te kunnen lezen. Als verbindend element van het gansche volk is het schrift in groote achting; onbetamelijk gebruik van beschreven bladen is in het oog der Chinezen iets zeer laags, ja met heiligschennis verwant.

Over de letterkunde der Chinezen deelde Dr. Gützlaff mede, dat gelijk zij misschien onder de oudsten der wereld was, en van wel 2500 jaar dagteekende, er ook bepaalde werken klassiek waren; en wel voornamelijk de vijf en vier boeken van Confucius. De eersten bevatten dialogen tusschen vroegere Keizers en hunne Ministers, over verschillende onderwerpen; groote historische waarde zal men er niet ligt aan toekennen. De vier boeken geven een meer elementair onderrigt over zedekunde, staatkunde, huishouding; alles hoogst oppervlakkig en met herhalingen, zoodat in weinige bladen het geheele stelsel van Confucius vervat kan worden; de geheel practische rigting van dezer wijsgeer, waardoor hij den maatschappelijken toestand van het volk naar eenvoudige regelen wist vast te stellen, is oorzaak van het groote gezag, dat hij ook nu heeft; bij het onderwijs der jeugd zoowel als de studie der ouderen liggen de schriften van Confucius ten grondslag; »wat hebben de ouden gezegd," daar komt het bij de Chinezen alleen op aan; het nieuwe en barbaarsche is veracht en bragt zelfs nog voor weinige jaren het leven der uitvinders in gevaar; Dr. Gützlaff zelve kwam door zijne werken in ongelegenheid. Dan is er nog een diep physisch-metaphysisch boek, zoo diep dat niemand er ooit iets van begrepen heeft, hoewel er eene ongeloofelijke menigte commentariën op bestaan; voorts een vrij onbelangrijk zedekundig vertoog, een boek der pligtplegingen, die den beschaafden Chinees van de barbaren onderscheiden, en zeer moeijelijk aan te leeren zijn; een boek der gezangen, waarin de oudste liederen zijn opgeteekend; hierin zoeken namelijk de Chinezen den geest der natie in de onderscheiden tijdvakken. Dit zijn de klassieke werken; van de verdere letterkunde nemen de zeer uitvoerige en verschillendste commentariën die steeds door, over elke kleinigheid in de klassieken geschreven worden, de eerste plaats in; verder bestaan er vele boeken over aardrijkskunde, akkerbouw, zedekunde, vooral staatkunde; niets is er, zoowel van theoriën als uitvindingen, dat men in de Chinesche litteratuur niet terug vindt. Meerendeels zijn deze boeken vervelend; toch kende Dr. Gützlaff er velen die hij voor uitmuntend hield, doch hiervan was volgens hem nog geen vertaald. De geschiedenis wordt op Keizerlijk bevel steeds door, met groote naauwkeurigheid en, daar alles tot aan de komst eener nieuwe dynastie op den troon geheim blijft, met onpartijdigheid door vaste geschiedschrijvers bijgehouden. De dichtkunst wordt vlijtig beoefend, doch grootere en meer belangrijke gedichten, zooals die van Homerus b. v., bestaan er niet; historische romans zijn er daarentegen zeer in zwang. — De geheele litteratuur bepaalt zich tot China; de inrigting der Chinesche maatschappij brengt welhaast mede, dat al wat er buiten is, voor barbaarsch geldt. De bekende Chinesche Staatsman Lin heeft het eerst, door het uitgeven van een zeer verward mengelmoes van allerlei berigten uit Europesche werken van verschillenden aard, bij het volk het denkbeeld levendig gemaakt, dat de barbaren toch ook wel redeneren kunnen, al is er dan in hun hoofd geen de minste orde. Thans, nu de vrijheid van drukpers meer wezenlijk bestaat en voor vreemde denkbeelden de toegang geopend is, hebben reeds eenige Chinezen, de Gouverneur van Fo-kien b. v., door uitgaven van betere berigten over aardrijkskunde, met de herworming der Chinesche beschaving een begin gemaakt; dat ook uit Leydens Hoogeschool, door de beoefening van het Chineesch en de uitgave van werken in die taal, voor China een licht mogt opgaan, was de wensch waarmede Dr. Gützlaff zijne rede eindigde."

De geheele toespraak ging uit het hoofd, met eene levendigheid en oorspronkelijkheid waarvan men zich naauwelijks denkbeeld kan maken; daarbij helderde de spreker gedurig hetzij door voorbeelden van Chineesche uitspraak en Chineesch schrift, hetzij door trekken uit eigen ondervinding zijne rede op. Men zal dus geheel en al dwalen als men in deze regelen ook de minste vergoeding voor het gemis meent te vinden, dat wel ieder, die afwezig was, de berigten van vrienden of bekenden zal gevoeld hebben.

— Gisteren avond is Dr. Gütslaff andermaal alhier in de St. Pieterskerk, voor eene bijzonder talrijke schare opgetreden. Thans was niet de verbreiding van het Evangelie in China, maar de aanprijzing om ons Nederl. Zendelinggenootschap krachtdadig te ondersteunen, het hoofddoel zijner rede. Hij maakte de opmerking, hoe de volken waar het Christendom heerscht, heerschappij voeren over de Heidenen, wees aan wat uitgestrekt veld hij deze ter bearbeiding voor ons ligt, herinnerde aan den arbeid onzer voorvaderen op Ceilon en de Moluksche eilanden, wees op het eiland Formosa, dat weleer in ons bezit was en waar toen Christus werd gepredikt, maar dat thans geheel in afgoderij verzonken ligt, en op nog vele andere Heidensche en Mahomedaansche stammen in den O. I. Archipel, en prees de hulpgenootschappen aan, die voor de Evangelie-prediking in China werden opgerigt.

De onvermoeide ijver van dezen hoogst merkwaardigen man ter uitbreiding van Gods koningrijk op aarde, vindt veel ingang en medewerking. Er zijn echter ook welmeenende menschen die er anders over denken, zoo als *,* (zie de Adv.) die er slinksche bedoelingen van Engelsche Staatkunde in zien en die op de Heidenen onzer achterstraten ter bekeering wijze. Het eerste achten

wij te ver gezocht, indien Engeland zich van China wilde meester maken, zou, als eigen kracht te kort schoot, onze nietige hulp, Engeland waarlijk al te weinig baten, dan dat het zich die, op deze wijze, zou trachten te bezorgen.

En wat de bekeering der voor een groot deel zoo diepgezonken bevolking der achterbuurten in de groote steden aangaat, zoo is het opmerkelijk dat juist de pogingen ter bekeering der Heidensche wereld, voor de overtuiging der geestelijke behoeften onzer eigene bevolking de oogen heeft doen openen, en de verpligting doen inzien om naar mate men het Evangelie wil verkondigen aan Heidenen en Mahomedanen, onze te lang verwaarloosde landgenooten uit hunne onkunde en ellende tot de kennis en betrachting van dat Evangelie te brengen, hetwelk de beloften heeft, niet alleen des toekomenden maar ook des tegenwoordigen levens; omdat het onbestaanbaar is met die zedeloosheid en onkunde, die immer jammer en ellende in haar gevolg heeft.

Moge de heilige ijver van Dr. Gützlaff, ook in dit opzigt heilzaam terugwerken, en bij degenen die zijne pogingen ondersteunen, onze verpligting verlevendigen om naar des Heeren woord ook den armen in ons midden, het Evangelie te verkondigen.

— De collecte ten behoeve van het Nederl. Zendelinggenootschap heeft *f* 105.— opgebragt.

— Zondag morgen is door den Staf en de Muziek der Stedelijke Schutterij, tot aan het Stationsgebouw uitgeleide gedaan aan het 3de bataillon van het 8ste regement Infanterie, hetwelk alhier gedurende vier jaren in garnizoen was geweest en nu naar Amsterdam vertrokken. De Overste der Schutterij sprak een hartelijk en voor de Officieren vereerend afscheidswoord, 't geen de Majoor Reyers op eene waardige en welmeenende wijze beantwoordde. Den vorigen dag was het 2de bataillon van genoemd regement, uit Amsterdam hier binnengekomen.

— Wij vernemen dat het Tooneelgezelschap onder Directie van de Heeren Boas en Judels, ter gelegenheid van de Kermis alhier eenige voorstellingen zal geven.

— Na men verneemt zal de Heer Robin, Eerste Physicus, reeds zoo gunstig bij het Publiek bekend, gedurende de Kermis alhier Twee Voorstellingen in den Schouwburg geven, met een geheel nieuw Physisch Kabinet en Fantasmagorische Voorstellingen.

— Uit Monnikendam wordt van den 3den dezer gemeld, dat aldaar reeds versche ansjovis uit zee was aangebragt, en men verder goede vooruitzigten had op eene voordeelige vangst.

— Te Bommel vierde den 4den dezer de voormalige landbouwer P. Praag zijnen *hondersten* verjaardag; hij heeft bij voortduring het genot van zijne volle geestvermogens en goede gezondheid.

— De Commissie ter Droogmaking van het Haarlemmer-Meer heeft berigt, dat in April, wegens den hoogen boezemstand van Rhijnlands water, slechts 220 uren van de 720 is kunnen gewerkt worden, en de verlaging van het meer dus slechts 7 duim is geweest.

'S GRAVENHAGE, 7 Mei.

Z. M. de Koning van Zweden en Noorwegen heeft tot Ridders van verschillende orden benoemd, de HH. Jhr. W. F. Boreel, Grootmeester, dienstdoende bij H. M. de Koningin, Jhr. G. Clifford, Hofmaarschalk, J. F. W. K. Baron van Hardenbroek, dienstdoend Kamerheer; W. von Wäkherlin, Secretaris van H. M. de Koningin; A. G. A. Ridder van Rappard, Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings en Baron van Doorn van Westcapelle, Opperkamerheer.

— Z. M. de Koning is gisteren vroegtijdig naar het Loo vertrokken.

— Z. M. heeft aan het Israëlitisch weeshuis te dezer stede de aanzienlijke gift van *f* 500 geschonken, ter gemoetkoming in de kosten van oprigting van dat gesticht.

— De schilderijen, teekeningen, beeldwerken enz., uitmakende de galerij van wijlen Z. M. Koning Willem II, zullen op het einde der maand Julij, den juisten dag nader te bepalen, in het gebouw der gemelde galerij alhier, in het openbaar ten verkoop worden aangeboden.

— Naar men verneemt is de Heer Aquasie Boachi, Ashantijnsche Prins, aangesteld door Z. M. als Aspirant-Ingenieur der mijnen in Indië, om verder in rang op te klimmen, overeenkomstig de bestaande verordeningen. Terwijl hieruit blijkt, dat de Regering nu reeds door éene zending van 5 ingenieurs naar Indië, het mijnwezen aldaar meer ter harte zal nemen, doet ons ook van eenen anderen kant, deze laatstgemelde benoeming veel genoegen. Aquasie Boachi, geboren uit den Ashantijnschen Negerstam, heeft zoowel tijdens zijne studiën aan de Academie te Delft, als later aan de Academie van Bergbouw te Freiberg alle bewijzen geleverd, van in ijver en studie, niet bij den besten Europeaan achter te staan. Tot zijne speciale practische studie behoorde die der goudwasscherij te Gastein in Tyrol.

— Gisteren heeft ter eere van den Kroonprins op het Alexanders-veld eene groote wapenschouwing plaats gehad.

— Het vertrek van den Kroonprins blijft bepaald op heden avond met den laatsten spoortrein ten 8½ ure, het eerst naar Amsterdam.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal houdt heden ten 3 ure eene zitting.

— Het *Comité van defensie* is gisteren geïnstalleerd, en heeft hare werkzaamheden begonnen.

— Uit Berlijn schrijft men, dat de Prins van Pruissen bij den zilveren bruiloft van Prins Frederik zal tegenwoordig zijn.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft ter kennis gebragt van hen die verlangen aan de Koninkl. Akademie te Delft te worden toegelaten, dat de Commissie tot het afnemen van examen hare zittingen in den loop van Junij zal houden, en de Candidaten zich voor het einde van Mei moeten aanmelden. De verdere bepalingen worden in de *Staats-Courant* van heden opgegeven.

UTRECHT, 4 Mei.

Eenige nieuwsbladen hebben berigt, dat aan den Hoogleeraar G. J. Mulder de leerstoel van den grooten Berzelius te Stokholm zou zijn aangeboden. Wij hebben die tijding niet weêrsproken. Thans gaat men echter verder, en vindt *'t Zondagsblad* het noodig te wijzen op hetgeen Giessen deed voor het behoud van Liebig, toen deze tot den leerstoel van Oxford werd geroepen. Zijn vaderland schonk hem tien duizend daalders 's jaars.

Tegen het aanhalen van dit voorbeeld meenen we geregtigd te zijn op te komen. De wetenschappelijke mensch is geen koopman, die zijne waar den hoogstbiedende veil geeft. De liefde voor de wetenschappen is iets anders, dan de materiele gehechtheid aan goud. Men vergelijke op dit punt daarom nimmer onzen Hollandschen Mulder met den Duitschen Liebig!

Wat er van de aanbieding zij, den Hoogleeraar Mulder gedaan, we laten die in 't midden; maar we mogen onze stad, onze Akademie, ons Vaderland vleijen, met de zekerheid, die we meenen te hebben, dat Nederland haren Chemikus bij uitnemendheid zal behouden, al bood men hem niet al de voordeelen aan, die hem elders mogten wachten. (*Utr. Cour.*)

LEEUWARDEN, 4 Mei.

Voor de herbouwing van het Diakoniehuis der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier is reeds door de leden dier gemeente bijeengebragt de belangrijke som van *f* 10,501.52½, terwijl er nog p. m. *f* 6,000 benoodigd zouden zijn.

Bij de mededeeling daarvan in den breeden Kerkenraad deelde een der Ouderlingen mede, dat hij de toezegging van nog *f* 1,000 konde geven, namens een onbekende, zoodat er wel geene zwarigheid bestaan zal, of men kan met de verbouwing een begin maken.

'S HERTOGENBOSCH, 2 Mei.

Voor eenigen tijd werd medegedeeld, dat aan den Heer N. Spierings, koopman alhier, een wissel ter betaling werd aangeboden, dien hij den vorigen dag per post verzonden had; dat daarop bij onderzoek gebleken is, dat P. Hoogvorst, soldaat bij het 4de regement Infanterie, welke op het uur, dat de brief, waarin de wissel met meer andere effecten gesloten was, aan het postkantoor in de bus werd gestoken, aldaar op schildwacht stond, bezitter van dien wissel was en is gearresteerd geworden, en dat deze voorgaf dien wissel te hebben ontvangen van een persoon, die een brief bij het postkantoor openbrak, de effecten daar uitnam en, ten einde zijne stilzwijgenheid te koopen, hem den wissel had gegeven. Thans heeft hij bekend, dat hij zelf middel had weten te vinden den bewusten brief uit de bus te krijgen en zich den inhoud daarvan had toegeëigend.

De krijgsraad heeft hem op grond dat hij zich had schuldig gemaakt aan diefstal op eenen post, waar hij als schildwacht stond, veroordeeld tot de straf des doods met den strop.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 4 Mei.

De Koningin heeft bepaald dat haar jonggeboren Zoon den naam van Arthur voeren zal, ter eere van den Hertog van Wellington, op wiens 81sten verjaardag hij ter wereld is gekomen.

— Het Huis der Gemeenten heeft met 155 tegen 136 stemmen de gelden afgeschaft, welke de Procureurs moesten betalen, om hun beroep te kunnen uitoefenen.

— De inschrijvingen voor de groote Tentoonstelling in 1851, bedragen reeds 50,000 £.

— De vier schepen, uitgerust onder bevel van Kapitein Austin, om Sir John Franklin op te sporen, zijn heden onder zeil gegaan.

— De volkverhuizing uit Ierland gaat wederom op groote schaal voort; het zijn echter meest armen, ter naauwernood gekleed en in den ellendigsten toestand.

— In de voorstad Clapham is een persoon, die geheel eenzaam een huis bewoonde, dezer dagen dood gevonden. Bij de lijkschouwing bleek, dat hij ten gevolge eener zware inademing van chloroform was overleden. Overigens, was zijn huis geheel ledig geroofd; zoodat booswichten hem waarschijnlijk gedwongen hebben, die chloroform in te ademen, ten einde van zijne bewusteloosheid gebruik te maken tot het uitvoeren hunner misdadige bedoelingen.

— De beroemde sterrekundige Hind is door zijne berekeningen tot de zekerheid gekomen, dat de groote komeet, die in het jaar 1264 in Europa algemeenen schrik verspreidde, en die in 1556 weer moet verschenen zijn, zich dit jaar of het volgende weer zal vertoonen.

BELGIË.

BRUSSEL, 4 Mei.

De Kamer van Vertegenwoordigers heeft het ontwerp van wet op het middelbaar onderwijs met 72 tegen 25 stemmen aangenomen.

— In den beroemden tuin van Monbat, te Dinant, is bij het omspitten van den grond eene grot ontdekt, waarin de overblijfselen van reusachtige antediluviaansche dieren gevonden zijn; deze zeer goed geconserveerde fossilen

behooren tot de geraamten van wilde zwijnen en herten, die eene kolossale grootte moeten gehad hebben.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Mei.

De verjaardag van de proclamatie der Republiek is goed afgeloopen; ofschoon er duizenden op den been waren, is de orde echter bewaard gebleven. Er waren echter door de overheid uitgebreide maatregelen van voorzorg genomen.

ITALIE.

ROME, 26 April.

De Minister van Finantiën heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij aan het volk wordt te kennen gegeven, dat er eene buitengewone belasting zal geheven worden op de gebouwde en ongebouwde eigendommen, ten einde in de dringende behoeften van den Staat te voorzien.

HESSEN-DARMSTADT.

De gemalin des vroegeren Staatsministers v. Eberstein, die eenige jaren te Mainz woonde, vermaakte bij testament aan die stad 12,000 fl., met voorwaarde, dat de renten van dat kapitaal à 500 fl. op 1 Mei van elk jaar ten geschenke moest worden gegeven aan het braafste en vooral onderlievendste meisje, en de keuze werd aan eene Commissie van zeven burgers toevertrouwd. Onlangs kwam zij bijeen, en koos de burger-dochter Anna Selinger, een meisje dat in elk opzigt aan de voorwaarden der schenking voldoet en sedert 9 jaren eene zieke moeder verpleegt en gedeeltelijk ondersteunt door de verdienste van harer handen arbeid.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 2 Mei.

Volgens eene overeenkomst, die onlangs tusschen onze Regering en die van Rusland gesloten is, heeft de onze aan Rusland te vergoeden eene som van 3,700,000 zilveren roebels voor het onderhoud der Russische toepen gedurende den veldtogt in Hongarije. Hierop zal Rusland voor 700,000 z. r. aan zout in betaling nemen, terwijl het overige in drie jaarlijksche termijnen, elk van 1 millioen, rentende 5 pCt. zal worden vereffend.

— Te Stagno heeft zich den 19den April andermaal eene aardbeving doen gevoelen, waardoor nog 85 huizen, die van de eerste gespaard waren, zijn ingestort.

— Er zijn hier reeds 97 huisgezinnen tot de Protestantsche godsdienst overgegaan. — De aanzienlijkste ingezetenen hebben een mondeling vertoog bij den Gouverneur gedaan tegen de kerkelijke wetten.

— De stedelijke Regering van Praag heeft verklaard buiten staat te zijn, hare betalingen voort te zetten; zij kon zelfs de bezoldiging der ambtenaren niet voldoen, welke op 1n. Mei verschenen was.

GRIEKENLAND.

Volgens de laatste berigten schijnt Lord Palmerston zich tot het verminderen van zijne eischen te hebben laten bewegen. Engeland vordert thans niet meer dan de betaling van 8500 £. Wat de vermeende beleediging van een Engelsch Zee-Officier te Patras betreft, vergenoegt Lord Palmerston zich met eene betuiging van leedwezen. De zaak van den Portugeschen Jood Don Pacifico zal worden onderworpen aan een scheidsgeregt uit drie personen bestaande, waarvan één door Engeland, één door Frankrijk en een derde door Griekenland benoemd zal worden, zoodat de beslissing hoogst waarschijnlijk ten gunste van Griekenland zal uitvallen. Bovendien ziet Lord Palmerston bij de teruggave der Grieksche schepen van de voorwaarde af, dat de Grieksche Regering de voldoening aan alle vertogen die uit de Engelsche blokkade mogten voortspruiten, voor hare rekening zal nemen.

Rusland en Frankrijk zijn van oordeel, dat Griekenland deze voorwaarden zonder nadeel voor zijne eer kan aannemen. Men zal dan wel is waar het moeten betreuren, dat er in een internationaal geschil straffeloos eene openbare daad van geweld gepleegd is, en dat men den magtige niet heeft kunnen bewegen alleen den weg van het regt in te slaan; maar de eer van Griekenland zal dan toch gered zijn, omdat de thans betoonde toegefelijkheid van Lord Palmerston, het verminderen van zijne eerste overdreven eischen, het eindelijk onderwerpen aan scheidsregters van een der geschilpunten, als eene blijkbare, hoezeer dan ook zijdelingsche, erkenning van Griekenlands regt beschouwd kan worden.

STADS BERIGT.

NOTIFICATIE.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Hun Ed. Gr. Achtb. de Heeren Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 9den Januarij jl., (*Provinciaalblad* N°. 5) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuid-Holland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 8sten dezer maand, geven mitsdeze den Ingezetenen dezer Stad hunne verpligting te kennen, tot het doen Herijken van alle de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, benevens de bij de Inhoudsmaten van drooge waren behoorende strijksels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Zr. Ms. besluit van den 21sten December 1822, (*Staatsblad* N°. 54) moeten worden afgestreken. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, wel schoon gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg*. Zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaceerd:

Voor Wijk I, op den 2den en 3den Mei,
» » II, » » 6den en 7den Mei,
» » III, » » 8sten, 10den en 13den Mei,
» » IV, » » 14den, 15den, 16den en 17den Mei,
» » V, » » 22sten, 23sten, 24sten, 27sten en 28sten Mei,
» » VI, » » 29sten, 30sten, 31sten Mei en op den 3den, 4den, 5den en 6den Junij,
» » VII, » » 12den, 13den, 14den, 17den, 18den, 19den en 20sten Junij,
» » VIII, » » 21sten, 24sten, 25sten en 26sten Junij,

met uitzondering echter van de Goud- en Zilversmids-, benevens de Apothekers- of Medicinale Gewigten, voor welker Herijking afzonderlijk zitting zal gehouden worden, te weten:

Voor de Goud- en Zilversmids-Gewigten.

voor Wijk I, II, III, IV en V, op den 25sten April.
» » VI, VII en VIII op den 26sten April.

Voor de Medicinale-Gewigten voor Wijk I, II, III en IV, op den 29sten April,
» » V en VI op den 30sten April,
» » VII en VIII, op den 1sten Mei,

telken dage des morgens van 8 tot des namiddags 2 ure.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een' iegelijk wien het aangaat, met herinnering tevens aan Art. 2 van Zr. Ms. Besluit, in dato 30 Maart 1827, (*Staatsbl.* N°. 13) om op bovengemelde dagen, (na welke de Arrondissements-IJker zich, overeenkomstig Art. 10 der Notificatie van Hun Ed. Gr. Achtb. de HH. Gedep. Staten van Zuid-Holland, in dato 18 Januarij 1822, tot oefening van den Herijk naar de Buitengemeenten van het Arrondissement moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen der verzuimdhebbenden te voldoen,) zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde buiten bekeuring te blijven; — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van Hun Ed. Gr. Achtb. de Heeren Gedep. Staten van Zuid-Holland, in dato 22 November 1831, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende de belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd aan de Notificatie van Hun Ed. Gr. Achtb. de HH. Gedep. Staten van Zuid-Holland, in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden. Fabrikeurs en Ambachtslieden, die, in hunnen handel of hun bedrijf, eenige maten of gewigten gebruiken, en de Apothekers of Medicijnbereiders in het bijzonder, aan Art. 3 en 5 van Z. M. Besluit dd. 21 October 1819, (*Staatsbl.* N°. 52) bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* Gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen Herijk van hetzelve, alsmede aan het Koninklijk Besluit van den 5den Februarij 1826, N°. 153, volgens hetwelk de, bij derzelver eersten IJk gestempelde greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders, door deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1850, voor den IJk der Maten en Gewigten bepaald is de letter 𝔉.

Aldus gedaan bij HH. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op 10 April 1850.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 4den Mei de Heer J. C. Lewe van Middelstum, van Groningen, in de Regten, met *Theses*.

KERKNIEUWS.

LEEUWARDEN, 3 Mei. Heden is door den breeden Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente, ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van Ds. J. F. Blaauw, naar Rotterdam, geformeerd het navolgende twaalftal: DD. Vincke, Th. Dr. te Delftshaven; Hugenholtz, te Geervliet; Erdbrink, te Zutphen; Sannes, te Arnhem; Sluiter, te Zalk; Boonacker, te Enkhuizen; Sluiter, te Vlaardingen; Hamerster, Th. Dr. te Noordbroek; Roldanus, te Katwijk (binnen); Schorsse, te Almelo; Meyboom Th. Dr. te Nijmegen; Vorstman, te Wijk aan Zee.

De Gouverneurs van de Provinciën Noord- en Zuidholland brengen ter kennis van alle Fabrikanten en vervaardigers van voorwerpen van Nijverheid, dat, ingevolge magtiging van Z. M. den Koning, en volgens overleg tusschen de besturen der beide Provinciën, in het jaar 1854, en vervolgens om de vijf jaren, eene Tentoonstelling van Voorwerpen van Inlandsche Nijverheid voor Noord- en Zuidholland, zal plaats hebben, waarop zullen worden toegelaten voorwerpen afkomstig uit Nederland of uit 's Rijks overzeesche bezittingen. De juiste tijd en de plaats der Tentoonstelling zal nader worden aangekondigd.

Haarlem, / 's Gravenhage, den 27sten April 1850.

De Staatsraad, Gouverneur der Provincie Noordholland,
VAN EWIJCK.

De Gouverneur der Provincie Zuidholland,
VAN BYLANDT.

Nog met dankzegging voor de ongelukkigen te Lunteren ontvangen: van L. L. *f* 10.—, van P. 50 cents.

Leyden, 4 Mei 1850. J. TICHLER.

ADVERTENTIEN.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, M. C. HALDERIET, Echtgenoote van

J. T. VAN DER VELDEN.

LEYDEN, 5 Mei 1850.

Wij hebben het verlies te betreuren van onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster Mejufvrouw HELENA ADRIANA SMAASEN, op den 1sten Mei 1850, te *Dordrecht* overleden.

H. J. HOFSTEDE.
J. HOFSTEDE,
SMAASEN.

Strekkende deze tot bijzondere Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Heden ontsliep in den Heere, mijne oudste Dochter MARIA SOPHIA, in den ouderdom van 47 jaren, na een smartvol lijden van circa 7 maanden.

Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwdkinderen,

C. M. HAALEBOS,
Geb. ZUURDEEG.

LEYDEN, 4 Mei 1850.

Heden overleed tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, in den ouderdom van bijna 71 jaren, mijn waarde Echtgenoot de Wel-Eerwaarde Heer DIDERICUS COCKUYT, in leven *Emeritus Predikant bij de Remonstrantsche Gemeente te Hoorn*, ruim 46 jaren mogt ik gelukkig met hem vereenigd zijn.

SOETERWOUDE, 5 Mei 1850. C. H. WESTERBAAN, Wed. C. COCKUYT.

Eenige Kennisgeving.

Voor de vele blijken van belangstelling van Vrienden en Bekenden ontvangen, bij gelegenheid onzer Echtvereeniging, betuigen wij, zoo voor ons als voor onze respective betrekkingen, langs dezen weg onzen welgemeenden dank.

LEYDEN, 7 Mei 1850. D. C. DROS, M. E. DROS, TIELEMAN.

De Familie van wijlen den Wel-Ed. Heer W. A. WEIJERS, betuigt haren dank, voor de hartelijke deelneming welke zij weder in haar smartelijk verlies ondervonden heeft.

LEYDEN, 7 Mei 1850.

Voor de menigvuldige en verschillende bewijzen van hartelijke deelneming, bij het overlijden van ons geliefd kind, ons gegeven, betuigen wij, ook namens onze betrekkingen, bij deze onzen opregten dank.

LEYDEN, 7 Mei 1850. J. J. G. SCHELTEMA, M. J. SCHELTEMA. — DILLIS.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij zich hier gevestigd heeft tot het Leveren en Herstellen van alle soorten van UURWERKEN en verder alles wat tot zijn vak behoort, waartoe hij zich beleefdelijk aanbeveelt in het vertrouwen, dat hij reeds eenige jaren genoot en dat hij zich verder hoopt waardig te maken.

Leyden, 7 *Mei* 1850. H. POËT, Burgsteeg, Wijk VII. No. 938.

Over Sinomanie, eene nieuwe varieteit van mania religiosa.

Er drijft sedert eenige dagen eene vreemde persoon zijn spel te dezer lande, hij ruit alle Christenen op, tot eene schijnbare weldaad, waardoor er sedert kort eene razernij voor de Chineesche Heidenen ontstaan is, die ten stelligste dreigt eene even zoo contagieuse epidemie te worden, als in het vorige jaar de cholera. Landgenooten! Burgers! en Broeders in den Heere! laat u geene dingen voorspiegelen van eenen pligt, waarvoor tot nu toe de tijd volstrekt nog niet daar is. Ouders! zoo gij uwe kinderen aan het heil der Christenheid wilt opofferen, zoo gij uwe have en uwe geestelijke kracht wilt gebruiken om ook voor de broeders iets te doen, gij behoeft niet naar andere oorden uwe blikken te slaan. Gij, die van Christelijke broederliefde droomt in deze stad, ga zelf uwe achtergrachten bezoeken, en verbeter daar de modderpoelen van onbeschaafdheid, wellust, Godslastering en wat dies meer zij. Opent uwe oogen, die door de heuschheid der bedoelingen van den zelf-bedrogenen Zendeling, verblind zijn. Het is niet Christelijke broederliefde, die de Engelschen drijft tot het ijverige proselytismus; neen, het zijn politische, volstrekt tegen alle christelijkheid aandruischende, beweeggronden, die hen daartoe aanzet. — De Engelschen willen van China een wingewest maken, willen ten dien einde burger-oorlog opwekken, om zoo doende beter te kunnen slagen; want slechts het verdeelde China kan overweldigd worden, niet het sterke, volkrijke, eensgezinde China. Het beste middel hiertoe (denkt nu welk een schandelijk middel) is het opwekken van fanatismus voor het Christelijk geloof. Mogt de Heer, die alle dingen weet, en hier ook mijne Christelijke bedoelingen kent, deze enkele regels zegenen, opdat wij niet, met eenen waren christelijken zin, mogen bijdragen tot het volbrengen van eene lasterlijke handeling. Amen!

**

Bij de Provisionele Opveiling der HUIZEN EN ERVEN, welke in het *Heeren Logement* aan den Burg, binnen de Stad *Leyden*, op Zaturdag den 4den Mei, ten overstaan van den te *Soeterwoude* residerenden Notaris C. KLAVERWIJDEN heeft plaats gehad, zijn de Partijen daarbij in Bod gebragt als:

No. 1. Het HUIS op de Breedestraat op . . . . *f* 2000.—
No. 2. » » op de Hooigracht op . . . . - 2100.—
No. 3. » » in de Kloksteeg op . . . . - 850.—
No. 4. » » in de Gortestraat op . . . . - 150.—
No. 5. » » op de Haven zijnde de Kuiperij op . . . . . - 340.—
No. 6. » » te *Leyderdorp* op . . . . - 840.—

Zullende de Afslag plaats hebben op aanstaanden Zaturdag den 11den Mei, des avonds ten zeven ure, terwijl inmiddels Verhoogingen worden aangenomen, ten Kantore van den bovengenoemden Notaris tot aanstaanden Donderdag ingesloten, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

Eene zware, dofe gal en gebrek aan spijsverteering veroorzaakte Ongesteldheid, door de Pillen van Holloway genezen.

KHAIRATEE KHAU, koopman te Patna in Oost-Indiën, leed sedert jaren aan een galachtig gestel, en gebrek aan spijsvertering, en ofschoon hij de meest vermaarde Geneesheeren zijner provincie raadpleegde, vond hij niet alleen geene verligting in de door hun voorgeschreven geneesmiddelen, maar gevoelde zelfs dat zijne kwaal steeds toenam. Op zekeren dag een zwaardere aanval zijner ziekte als gewoonlijk hebbende, besloot hij de *Pillen* van HOLLOWAY te beproeven, en dit, door de geheele wereld zoo voordeelig bekende middel herstelde hem binnen korten tijd geheel en al; en uit dankbaarheid voor deze weldadige uitwerking, deed hij de bewonderenswaardige genezing openlijk bekend maken.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 6 MEI.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$55\frac{3}{8}$	$55\frac{1}{2}$	$55\frac{3}{8}$
Dito Certificaten	» 3 »	$65\frac{3}{16}$	$65\frac{1}{4}$	$65\frac{1}{4}$
Dito dito	» 4 »	86	$86\frac{1}{8}$	86
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$ »	$87\frac{7}{8}$	88	$87\frac{7}{8}$
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
O. I. Leening	» 4 »	$84\frac{5}{8}$	$84\frac{3}{4}$	$84\frac{5}{8}$
Dito Holl. Spoorweg		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$ »	90	—	—
Haarlemmermeer	» 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	$103\frac{7}{8}$	104	104
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	$103\frac{5}{8}$	$103\frac{3}{4}$	$103\frac{3}{4}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	$93\frac{3}{4}$	—	—
Dito 1840	» 4 »	$85\frac{5}{8}$	$85\frac{3}{4}$	$85\frac{5}{8}$
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	$85\frac{1}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	$84\frac{7}{8}$	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	$63\frac{7}{8}$	—	—
POLEN, Obligatiën	» 4 »	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	» 500 »	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5 pCt.	13	$13\frac{1}{16}$	$13\frac{1}{16}$
Dito dito Onbep. Stukken	» 5 »	$12\frac{3}{4}$	—	—
Dito Obligatiën	» 3 »	37	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	$29\frac{11}{16}$	$29\frac{3}{4}$	$29\frac{11}{16}$
Coupons Ardoins		$7\frac{7}{8}$	$8\frac{3}{16}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	83	—	—
Dito	» 4 »	68	—	—
Dito Metall.	» 5 »	$75\frac{3}{8}$	$75\frac{5}{8}$	—
Dito Nieuwe	» 5 »	$80\frac{1}{2}$	$80\frac{1}{2}$	$80\frac{5}{8}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$ »	$40\frac{1}{4}$	$40\frac{3}{8}$	$40\frac{3}{8}$
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$ »	$46\frac{3}{8}$	$46\frac{7}{16}$	$46\frac{7}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	89	$89\frac{1}{2}$	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	$35\frac{11}{16}$	$35\frac{13}{16}$	$35\frac{11}{16}$
Dito dito	» 4 »	$36\frac{1}{16}$	$36\frac{1}{8}$	$36\frac{1}{16}$
VENEZUELA,	» $2\frac{1}{2}$ »	$33\frac{3}{4}$	—	—
MEXICO,	» 5 »	$27\frac{3}{8}$	—	—
AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Grieken $4\frac{7}{16}$, $4\frac{7}{8}$. Braz. 1839 100 £ $86\frac{3}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.